

Laps hariduses ja noorsootöös

Kadi Ilves

Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakond

- Sätestatud Eesti Vabariigi lastekaitse seaduses, täpsustatud haridus-, põhikooli- ja gümnaasiumi- ning kutseharidusseaduses
    - Enamikule 1,5-3 aastastest lastest on tagatud alushariduses osalemise võimalus (76/94% vanuserühmast osaleb).
    - Kõigile 7-17-aastastele lastele tagatud tasuta kohustuslik põhiharidus.
    - 65,5% põhikooli lõpetajatest jätkab õpinguid gümnaasiumis
    - 28,8% põhikooli lõpetajatest jätkab õpinguid kutsekoolis
    - 1,9% põhikooli lõpetajatest jätkab õpinguid „õhtukoolis“
- KUID**
- 4,2% põhikooli lõpetajatest ei jätka õpinguid
  - 0,2% põhikooli õpilastest katkestab õpingud 16,4-16,8 aastaselt

SUURENEB

- Eesti hariduse rahvusvaheline konkurentsivõime
- Eestikeelse alus- ja põhihariduse osakaal vrdl muukeelsega
- Haridusliku erivajadusega laste arv tavalasteaias ja -koolis
- Põhikoolijärgselt kutseharidusse suunduvate laste arv
- Haridusasutustes töötavate tugispetsialistide arv
- Surve haridusasutusele täita lastekaitsevaldkonna ülesandeid (töö riskiperedega, õpilaskodu sotsiaalmajanduslikel põhjustel)

VÄHENEB

- Koolikohustuse mittetäitjate arv
- Koolikatkestajate arv
- Põhikoolijärgselt õpinguid mitte jätkavate laste arv
- Koduõppel, erilasteaias ja -koolis õppivate laste arv

Lapse õigus puhkusele ja jõudeajale

- Sätestatud Eesti Vabariigi lastekaitse seaduses, täpsustatud huvikooli- ning noorsootöö seaduses.
- Noorsootöö tegevused on enamikule lastest kättesaadavad:
  - enam kui 60 000 last osaleb huvikoolides
  - enam kui 70 000 last osaleb huviringides
  - ligi 30 000 last osaleb laagrites
  - ligi 5000 last osaleb õpilasmalevates
  - iga 1384 lapse kohta on noortekeskus
  - igas maakonnas ja 70 KOVis on noorte osaluskoogu
  - üle riigi tegutseb kokku 19 noorte teavitamis- ja nõustamiskeskust.

KUID

- tehnika valdkonna huvitegevuse valib vaid 1-2% ehk 844 last
- ligikaudu 10% lastest jääb noorsootööst kõrvale

Arengud 2008-2012

SUURENEB

- Huvikoolide ja neis osalevate laste arv
- Huviringide ja neis osalevate laste arv
- KOV osaluskogude ja neis osalevate laste arv
- Avatud noortekeskuste ja neis osalevate laste arv
- Surve avatud noortekeskustele täita lastekaitsevaldkonna ülesandeid (töö peredega, nõustamine, aineiline tugi vaesuses elavatele lastele)

PIGEM VÄHENE

- Huvi vähekasumlike lastelaagrite korraldamise vastu
- Huvi õpilasmalevate korraldamise vastu

Väljakutsed

- Lapse võimalus kaasa rääkida ja olla arvesse võetud hariduselu ja noorsootöö kavandamisel ja korraldamisel.
- Lapsekesksus hariduses ja noorsootöös kui lapse osalusel kujundatud arusaam.
- Noorsootöö tegevuste kättesaadavuse tagamine igale lapsele kõigis Eesti piirkondades.
- Üleminek „riskilapse probleemidega võitlemiselt“ iga lapse annete ja võimete igakülgsele arendamisele. Lapsed ei käi koolis ega osale huvitegevuses, et vältida kurjategijaks saamist, vaid selleks, et kujuneda loovaks ja mitmekülgseks isiksuseks, kes suudab end täisväärtuslikult teostada.
- Laste kaasärääkimine enda olukorra ja heaolu seiramisel, sh ankeetide ja intervjuude ettevalmistamisel ja läbiviimisel, andmekogude kavandamisel, indikaatorite seadmisel.

Aitäh!